

## FORORD

Agderseminaret 2017 hadde tittelen *Opprør og opposisjon under enevelde og demokrati*. Gjennom denne boka kan et flertall av foredragene fra dette seminaret presenteres i artikkelform. Seminaret ble holdt på Kuben i Arendal 19. og 20. oktober 2017, faglig ansvar var lagt til Institutt for religion, filosofi og historie ved UiA.

*Agderseminaret* viderefører en lang tradisjon for seminarer om historiske emner. Fra 2007 har rådet for *Forskernettverk Agder* stått bak disse arrangementene. Nettverket omfatter samtlige av landsdelens institusjoner med historikere i staben, samt Historisk forening Agder (HIFO-Agder). Rådet består av representanter for Universitetet i Agder (UiA), Vest-Agder-museet (VAM), Statsarkivet i Kristiansand (SAK) og Aust-Agder museum og arkiv (AAMA). Disse institusjonene har også bidratt med økonomisk støtte til bokutgivelsen.

Vi har som siktemål å sette den regionale historien inn i videre sammenhenger, nasjonalt og internasjonalt. Vi legger vekt på høy faglig standard, samtidig som det blir lagt til rette for å nå et allment samfunns- og historieinteressert publikum.

I denne boka følger vi politisk konflikt og sosiale motsetninger gjennom et tidsspenn der styresettet endres fra enevelde til et stadig mer utviklet demokrati. På tvers av skiftende rammebetingelser ser vi etter linjer i en opposisjonell tradisjon, fra 1700-tallets utslag av uro og oppstand via 1800-tallets bonde- og arbeideropposisjon til mellomkrigstidens harde konfrontasjoner og 1970-tallets ungdomsopprør. Bokas siste bidrag går inn i vår egen tid, med diskusjon av begreper for konflikt i et samfunn preget av flerkulturell utvikling.

Rådet for forskernettverk Agder har fungert som redaksjonskomite – stor takk til Berit Eide Johnsen (UiA), Roger Tronstad (SAK), Gunhild Aaby (VAM), Leonhard Jansen og Kristoffer Vadum (AAma).

Kristiansand, november 2018  
Bjørg Seland